

UITVOERINGSTOETS WET FISCALE STIMULERING START-UPS EN SCALE-UPS

INHOUDSOPGAVE

Fiscale stimulering start-ups en scale-ups	2
Leeswijzer	5

Wet fiscale stimulering startups en scale-ups

Impact:

middelgroot

Interactie burgers/bedrijven

x

Maakbaarheid systemen

x

Handhaafbaarheid

x

Fraudebestendigheid

x

Complexiteitsgevolgen

x

Risico procesverstoringen:

gemiddeld

Uitvoeringskosten

incidenteel

structureel

• Dienstverlening

€ 0

€ 0

• Handhaving/toezicht

€ 60.000

€ 710.000

• Automatisering

€ 210.000

€ 0

Personele gevolgen:

0,5

fte incidenteel

5

fte structureel

Invoering mogelijk per:

01 – 01 – 2027

Beslag portfolio: beperkt

Eindoordeel:

Het voorstel is technisch uitvoerbaar, mits wordt geaccepteerd dat:

- de handhaving van de aandelenoptieregeling zeer moeilijk is omdat de Belastingdienst te zeer afhankelijk is van juiste aangifte door inhoudingsplichtigen en onvoldoende contra-informatie heeft;
- de Belastingdienst na emigratie van (ex)werknemers (te zeer) afhankelijk is van geëmigreerde belastingplichtigen die niet in beeld zijn en onvoldoende contra-informatie heeft;
- de regeling niet fraudebestendig is; en
- bij aanvang van de regeling inhoudingsplichtigen onvoldoende zijn geïnformeerd over de uitwerking en de details van de regeling.

Beschrijving voorstel/regeling

Het wetsvoorstel bestaat uit twee hoofdonderdelen:

1. fiscale maatregelen ten aanzien van aandelenopties bij startups en scale-ups;
2. versobering en afschaffing van de meewerkaftrek en stakingsaftrek.

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) toetst op verzoek van de onderneming of sprake is van een startup of scale-up. Deze toets vindt mede plaats aan de hand van de wettelijke begrippen innovatie en schaalbaarheid.

De twee belangrijkste maatregelen ten aanzien van medewerkersparticipaties bij startups en scale-ups betreffen:

1. lagere loonheffing door middel van een grondslag-versmallung tot 65% op het loon uit aandelenopties voor werknemers van startups en scale-ups;
2. als hoofdregel uitstel van heffing van loon- en inkomstenbelasting tot het moment dat de door uitoefening van de aandelenoptie verkregen aandelen daadwerkelijk worden verkocht.

Gebruik van deze faciliteit is in beginsel beperkt tot inhoudingsplichtigen die vallen binnen de EU-definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen (kmo's). Inhoudingsplichtigen vallen op hoofdlijnen binnen deze kaders indien minder dan 250 werknemers werkzaam zijn voor de onderneming en waarvan de omzet € 50 mln. of het jaarlijkse balanstotaal € 43 mln. niet overschrijdt. Inhoudingsplichtigen die niet vallen binnen de kaders van de kmo-definitie kunnen gebruik maken van de voorgestelde regeling, mits zij voldoen aan de voorwaarden van de uitzondering inzake de-minimis. RVO ziet toe op juiste toepassing van deze voorwaarden.

Bij emigratie van (ex-)werknemers wordt het inkomen uit hoofde van het vervreemden van uit aandelenoptie-rechten verkregen aandelen aangemerkt als te conserveren inkomen waarvoor een conserverende belastingaanslag wordt opgelegd in de inkomens-heffingen.

De versobering met 75% van de meewerkaftrek en stakingsaftrek in de inkomstenbelasting treedt per

koninklijk besluit in werking (naar verwachting 1 januari 2027). Het afschaffen van de meewerkaftrek en stakingsaftrek vindt drie jaar later plaats (naar verwachting 1 januari 2030).

Interactie burgers/bedrijven

De communicatie over de kwalificatie als startup of scale-up ligt primair bij RVO. De Belastingdienst sluit hierop aan met communicatie gericht op het duiden van de fiscale gevolgen die samenhangen met deze kwalificatie, waaronder de heffing over aandelen-(opties), het moment van heffing en de gevolgen bij bijzondere situaties zoals het einde van de beschikking, uitdiensttreding of emigratie.

Het wetsvoorstel bevat complexe wetgeving die zal moeten worden toegelicht in het Handboek Loon-heffingen en in nieuwsbrieven voor het jaar 2027. Daarbij zouden er bij de Belastingtelefoon vragen kunnen komen. Mede gezien de inwerkingtredingsdatum, de onduidelijkheden in het wetsvoorstel, de complexiteit van het wetsvoorstel en het overgangsrecht, is een goede duidelijke communicatie voorafgaand aan de inwerkingtreding op 1 januari 2027 mogelijk niet voldoende haalbaar.

Maakbaarheid systemen

De maatregel ten aanzien van aandelenopties zal niet worden opgenomen in de loonaangifte. De behandeling van de conserverende aanslagen in de inning is een handmatig proces en vereist beperkte systeemwijzigingen. Daarnaast worden er applicaties aangepast ten behoeve van gegevensuitwisseling met RVO en het toezicht.

Handhaafbaarheid

De Belastingdienst ziet substantiële risico's ter zake van handhaafbaarheid en fraudebestendigheid.

De status startup/scale-up is voorwaardelijk voor de fiscale faciliteiten en wordt vastgelegd in een beschikking van RVO. Ten aanzien van de fiscale regeling voor werknemers geldt bovendien dat RVO erop toeziet dat inhoudingsplichtigen voldoen aan de kmo-definitie of de uitzondering inzake de-minimis. Dit is randvoorwaardelijk voor uitvoerbaarheid van de regeling door de Belastingdienst. De Belastingdienst kan deze voorwaarden niet handhaven. Ook kan de

Belastingdienst niet eventueel teveel genoten staatssteun terugvorderen, aangezien de Belastingdienst niet weet wat het genoten voordeel is.

Het wetsvoorstel voorziet in heffing bij verkoop van met een aandelenoptieregeling verkregen aandelen. De Belastingdienst kan de fiscale behandeling in de loonaangifte door de inhoudingsplichtige nauwelijks controleren op dit onderdeel. De daartoe benodigde gegevens zijn alleen beschikbaar bij de inhoudingsplichtige en de Belastingdienst ziet dit alleen bij een boekenonderzoek. Ook de controlemogelijkheden bij een boekenonderzoek zijn beperkt. Iedere (ex-)werknemer zou dan gevolgd moeten worden om te bekijken of hij/zij en de inhoudingsplichtige aan hun verplichtingen hebben voldaan. Dit is heel arbeidsintensief.

De Belastingdienst heeft geen eigen informatie dat aandelen worden verkocht. Dat betekent dat voor juiste inhouding en afdracht van loonheffing en controle daarop, de Belastingdienst afhankelijk is van de aangifte loonheffingen door de inhoudingsplichtige, die te maken krijgt met ingewikkelde regelgeving en uitgebreide administratieve verplichtingen.

Aanvullend probleem is dat de werknemer en de aandelen die hij verkregen heeft via de aandelenoptieregeling, na het einde van de dienstbetrekking ook voor de inhoudingsplichtige uit beeld verdwijnen. De regeling zal zeer moeilijk handhaafbaar zijn als de werknemer niet zelf actie onderneemt naar de ex-inhoudingsplichtige. Het risico is dan dat de vervreemding van de aandelen ten onrechte niet leidt tot inhouding en afdracht van loonheffing. Ter mitigering van dit risico is in het wetsvoorstel opgenomen dat de ex-inhoudingsplichtige goedkeuring moet geven voor een eventuele verkoop. Dit zal ertoe leiden dat de informatiepositie van inhoudingsplichtigen verbetert, waardoor zij beter aan hun aangifteverplichtingen kunnen voldoen. Niettemin zal, in het geval een werknemer de aandelen verkoopt en geen toestemming vraagt, noch de inhoudingsplichtige noch de Belastingdienst dat weten, terwijl wel een juridisch geldige aandelenoverdracht heeft plaatsgevonden aangezien het gevolg van niet-naleving van dit goedkeuringsvereiste enkel een fiscaal gevolg is en de overdracht hiermee civielrechtelijk niet nietig is. De

inhouding en afdracht van loonheffing vindt dan niet plaats en de Belastingdienst heeft geen mogelijkheden om hierop te handhaven.

Bij emigratie van een (ex-)werknemer vindt op dat moment geen heffing van loonheffing plaats, maar wordt voorgesteld voor de inkomstenbelasting een conserverende aanslag op te leggen aan de (ex-)werknemer voor het bedrag aan inkomstenbelasting ter zake van de vervreemding van de met de aandelenoptieregeling verkregen aandelen. De Belastingdienst verleent automatisch uitstel van betaling. Gedurende het uitstel van betaling wordt geen invorderingsrente in rekening gebracht en wordt alleen zekerheid gevraagd wanneer de belastingschuldige zich verplaatst of woonachtig wordt buiten de Europese Unie. Als de onderliggende aandelen worden vervreemd, dan zal het uitstel van betaling voor de conserverende aanslag moeten worden ingetrokken. De (ex-)werknemer zal zelf moeten aangeven dat er een transactie heeft plaatsgevonden die leidt tot het (deels) intrekken van het uitstel van betaling van de conserverende aanslag. Als hij/zij dat niet doet, zijn de mogelijkheden voor de Belastingdienst zeer beperkt om dit te signaleren. Om beter zicht te krijgen is het noodzakelijk dat de ontvanger beschikt over voldoende informatie. Dit blijkt in de praktijk evenwel moeilijk te bewerkstelligen.

De ervaring met conserverende aanslagen is dat dit mogelijk tot non-compliance kan leiden en tot het mislopen van belastinginkomsten. Bovendien betreft het een handmatig proces. Bij een te grote toename van het aantal emigrerende (ex)werknemers bestaat er een risico op procesverstoringen omdat de te grote aantallen niet opgepakt kunnen worden.

Er zijn verschillende momenten waarop waarderingskwesties een rol kunnen spelen. De betreffende groep specialisten van de Belastingdienst heeft al te maken met hoge druk vanuit reguliere werkzaamheden en de werkzaamheden rondom box 3.

Fraudebestendigheid

De voorgestelde regeling is zeer fraudegevoelig. Zoals hierboven beschreven heeft de Belastingdienst geen zicht op de aandelenoptieregeling, heeft de Belastingdienst beperkte toegang tot contra-informatie en is de Belastingdienst voor juiste toepassing afhankelijk van de inhoudingsplichtige. Het kan ook zijn

dat (ex-)werknemer en (ex-)inhoudingsplichtige er in onderling overleg voor kiezen om de verkoop van de aandelen te verzwijgen. De Belastingdienst heeft geen middelen om deze vorm van fraude te bestrijden. Als deze gebrekkige informatiepositie breder bekend wordt, zal de niet-naleving van de regeling verder toenemen. Dit kan ook dan ook budgettaire consequenties hebben.

Complexiteitsgevolgen

Dit wetsvoorstel is complexiteitsverhogend. Er bestaat al een aandelenoptieregeling waarbij recent (aanpassing per 1 januari 2023) een heffingsmoment met keuze-regeling is ingevoerd, namelijk de keuze tussen heffing bij uitoefening of heffing bij verhandelbaarheid van de met de aandelenoptieregeling verkregen aandelen. In de basis geldt deze regeling ook nog voor ondernemingen die kwalificeren als een startup of een scale-up. Dat betekent dat er voor die situatie uiteindelijk drie mogelijke keuzemomenten zijn voor de loonheffingen, namelijk heffing bij uitoefening, heffing bij verhandelbaarheid van de met de aandelenoptieregeling verkregen aandelen en heffing van verkoop van de met de aandelenoptieregeling verkregen aandelen. Daarnaast is de regeling ter zake van emigratie met een conserverende aanslag in de inkomensheffing zeer complex. Daarbij komt dat er overgangsrecht is voor aandelenoptieregelingen die zijn toegekend na 17 april 2025. Die aandelenoptieregelingen kunnen alsnog onder de nieuwe regeling worden gebracht.

Het afschaffen van de meewerk- en stakingsaftrek per 2030 zal op termijn leiden tot een reductie van complexiteit. De bijbehorende werkzaamheden zien echter voornamelijk op het gebied van controle op het urencriterium. Zolang het urencriterium voor (andere) regelingen van belang blijft zal de afschaffing van de meewerk- en stakingsaftrek niet resulteren in een significante reductie van werkzaamheden.

Risico procesverstoringen

Het risico op procesverstoringen is gemiddeld en zien voornamelijk op het proces van de conserverende aanslag.

Uitvoeringskosten

De incidentele handhavings- en automatiseringskosten bedragen € 270.000. De structurele handhavingskosten bedragen € 710.000.

Personele gevolgen

Het voorstel vergt de incidentele inzet van 0,5 fte. Het voorstel vergt de structurele inzet van 5 fte.

Invoeringsmoment

Invoering is mogelijk per: 1 januari 2027. Bij de regeling is geconstateerd dat er nog veel onduidelikheden zijn. Het wordt bij introductie lastig voor de Belastingdienst om vragen van inhoudingsplichtigen te beantwoorden. Ook is het een uitdaging om het Handboek Loonheffingen en de Nieuwsbrieven loonheffingen voor het jaar 2027 tijdig klaar te hebben.

Eindoordeel

Het voorstel is technisch uitvoerbaar, mits wordt geaccepteerd dat:

- de handhaving van de aandelenoptieregeling zeer moeilijk is omdat de Belastingdienst te zeer afhankelijk is van juiste aangifte door inhoudingsplichtigen en onvoldoende contra-informatie heeft;
- de Belastingdienst na emigratie van (ex)werknemers (te zeer) afhankelijk is van geëmigreerde belastingplichtigen die niet in beeld zijn en onvoldoende contra-informatie heeft;
- de regeling niet fraudebestendig is; en
- bij aanvang van de regeling inhoudingsplichtigen onvoldoende zijn geïnformeerd over de uitwerking en de details van de regeling.

Leeswijzer uitvoeringstoets

Impact:	middelgroot			
				
Interactie burgers/bedrijven				x
Maakbaarheid systemen		x		
Handhaafbaarheid				x
Fraudebestendigheid				
Complexiteitsgevolgen		nvt		
Risico procesverstoringen:	klein			
Uitvoeringskosten	incidenteel		structureel	
• Dienstverlening	€	0	€	0
• Handhaving/toezicht	€	0	€	0
• Automatisering	€	0	€	0
Personele gevolgen:	2	fte incidenteel		
	-1	fte structureel		
Invoering mogelijk per:	01 – 01 – 2026			
Beslag portfolio:	jaaraanpassing			
Eindoordeel:	uitvoerbaar			

Inleiding

De uitvoeringstoets geeft vanuit het perspectief van de Belastingdienst, Dienst Toeslagen en Douane inzicht in de gevolgen van voorstellen voor nieuwe wet- en regelgeving. De uitvoeringstoetsen worden uitgewerkt in een sjabloon. Deze leeswijzer geeft een toelichting op de verschillende onderdelen van het uitvoeringstoets-sjabloon.

Het kader

Het kader bevat een samenvattend overzicht van de relevante uitvoeringsaspecten, inclusief de uitvoeringskosten en personele gevolgen. Het vervolg van de uitvoeringstoets geeft daarop een toelichting.

Impact

In het kader wordt met de rubriek “impact” geduid wat de verwachte impact van het voorstel op de uitvoering is. Dit kan zijn: ingrijpend, middelgroot, of beperkt. Bij het maken van de inschatting wordt onder meer gekeken naar de omvang van de geraakte doelgroep, de mate waarin aanpassingen in de automatisering nodig zijn en de omvang van de personele gevolgen.

Beperkt geeft aan dat het om min of meer routine-matige aanpassingen gaat, zonder of slechts met beperkte gevolgen voor de automatisering en de personele capaciteit.

Middelgroot geeft aan dat het om een maatregel met grotere gevolgen gaat. Een systeem moet bijvoorbeeld substantieel worden aangepast, of er moet een nieuw systeem worden ontwikkeld. Er zijn grotere personele gevolgen, of er is een wezenlijke impact op een of meer doelgroepen.

Ingrijpend geeft aan dat het om een maatregel met grote gevolgen gaat. De maatregel is een stelselwijziging of heeft daarvan de trekken. Er zijn grote gevolgen voor de automatisering, de personele bezetting, et cetera. De impact op een of meer doelgroepen wordt groot ingeschat.

Indien er geen uitvoeringsgevolgen voor de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane zijn, wordt dit aangeduid met “geen”.

De inschatting van de gevolgen van het voorstel speelt een rol bij de verdere beoordeling van de uitvoerbaarheid. Naarmate een voorstel meer burgers of bedrijven raakt, wegen de interactiegevolgen bijvoorbeeld zwaarder mee in het eindoordeel.

Beschrijving voorstel/regeling

Dit onderdeel beschrijft het voorstel waarover gevraagd is een uitvoeringsoordeel te geven. Waar bij het opstellen van de toets van bepaalde randvoorwaarden of veronderstellingen is uitgegaan, worden die hier ook beschreven.

Interactie burgers/bedrijven

Dit onderdeel beschrijft de verwachte impact op de interactie met burgers en bedrijven als gevolg van het voorstel, zoals:

- aard en omvang van de doelgroep;
- begrijpelijkheid en uitlegbaarheid van het voorstel;
- noodzakelijke communicatie richting belastingplichtigen;
- verwachte gevolgen voor de dienstverlening van de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane, zoals bijvoorbeeld meer of minder vragen bij de BelastingTelefoon of een toe- of afname van het aantal bezwaren en beroepen.

Groen: een groene vlag geeft aan dat zich in de interactie tussen burgers en bedrijven en de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane naar verwachting geen bijzondere problemen zullen voordoen.

Geel: een gele vlag geeft de verwachting aan dat de interactie met burgers en bedrijven rond een voorstel niet vanzelfsprekend zal verlopen, bijvoorbeeld als gevolg van een toename van complexiteit, een verandering van de doelgroep of de noodzaak voor burgers en bedrijven nieuwe informatie te verwerken.

Rood: een rode vlag geeft de verwachting aan dat het niet goed mogelijk zal zijn burgers en bedrijven te informeren over de gevolgen van het voorstel. Het gevolg hiervan kan zijn dat de interactie stopt, of dat er problemen ontstaan omdat burgers en bedrijven niet doen wat, of iets anders doen dan, van hen wordt verwacht. Hoe zwaar dit uiteindelijk weegt, is mede afhankelijk van de omvang van de doelgroep die door de maatregel wordt geraakt.

Indien er geen impact is op burgers en bedrijven, wordt dit aangegeven met “Niet van toepassing.”.

Maakbaarheid systemen

Dit onderdeel beschrijft de gevolgen voor de informatievoorzieningssystemen (IV-systemen), zoals:

- welke gevolgen het voorstel heeft voor de opslag en het beheer van gegevens;
- welke wijzigingen in of nieuwe stromen van en naar burgers en bedrijven noodzakelijk zijn;
- welke aanpassingen in IV-voorzieningen noodzakelijk zijn;
- wat de bouwbaarheid is van de noodzakelijke aanpassingen;
- of de aanpassingen (tijdig) inpasbaar zijn in het IV-portfolio;

- of voorzieningen voor bestuurlijke informatie tijdig realiseerbaar zijn;
- hoe het voorstel zich verhoudt tot de totale wijzigingsdruk (= de relatie van het voorstel tot andere reeds geplande wijzigingen in de IV-systemen);
- de noodzakelijke doorlooptijd om aanpassingen in de systemen tijdig te kunnen realiseren.

Groen: een groene vlag geeft aan dat de noodzakelijke aanpassingen in de systemen tijdig kunnen worden verwerkt.

Geel: een gele vlag geeft aan dat de aanpassing haalbaar is, maar dat daarbij bepaalde risico's moeten worden geaccepteerd of bijvoorbeeld in eerste instantie bepaalde onvolledigheden zullen optreden. Te denken valt aan de situatie waarin de toelichting bij de aanvraag van een voorlopige aanslag voor het komende jaar niet meer is aan te passen.

Rood: een rode vlag geeft aan dat niet alle vereiste aanpassingen van de automatisering haalbaar zijn, met als gevolg dat aanzienlijke risico's op fouten optreden bij burgers en bedrijven of bij de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de noodzaak een ingewikkeld automatiseringstraject in te korte tijd te realiseren of een automatiseringssysteem te ontwikkelen waarvan vooraf wordt ingeschat dat dit onbeheersbaar complex wordt. Ook kan worden gedacht aan de situatie waarin het niet meer mogelijk is een bepaalde aanpassing, zoals het verwijderen van een vraag uit de aanvraag voor een voorlopige aanslag, tijdig door te voeren. Dit kan ertoe leiden dat belastingplichtigen na afloop van het jaar een bedrag moeten terugbetalen dat zij eerder bij de voorlopige aanslag kregen uitbetaald. Een rode vlag kan ook aangeven dat een voorstel reeds in het portfolio ingeplande werkzaamheden voor andere wet- en regelgeving verdringt of de noodzakelijke modernisering van ICT, waardoor die niet conform de voorgenomen planning realiseerbaar zijn.

Indien het voorstel de automatisering niet raakt, wordt dit aangegeven met "Niet van toepassing."

Handhaafbaarheid

Dit onderdeel beschrijft de gevolgen voor de aan handhaving gerelateerde aspecten, zoals:

- beschikbaarheid van de voor handhaving benodigde gegevens;
- verwacht risico op fouten en oneigenlijk gebruik;
- inpasbaarheid in de handhavingsstrategie en welke middelen moeten of kunnen worden ingezet en met welke intensiteit.

Groen: een groene vlag geeft aan dat een verbetering van de handhaafbaarheid wordt verwacht of er ten opzichte van de bestaande situatie niet of nauwelijks een wijziging van de handhaafbaarheid optreedt.

Geel: een gele vlag geeft aan dat er een negatief effect is op de handhaafbaarheid, bijvoorbeeld omdat de informatiepositie van de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane verslechtert, of omdat de handhaving van het voorstel niet inpasbaar is binnen de bestaande handhavingsstrategie.

Rood: een rode vlag geeft aan dat er een groot negatief effect op de handhaafbaarheid wordt verwacht. De regeling is voor de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane niet handhaafbaar of alleen handhaafbaar met inspanningen die niet kunnen worden waargemaakt.

Indien het voorstel de handhaafbaarheid niet raakt, wordt dit aangegeven met "Niet van toepassing."

Fraudebestendigheid

Dit onderdeel beschrijft de gevolgen voor de aan fraudebestendigheid gerelateerde aspecten, zoals:

- de fraudegevoeligheid en -bestendigheid van de voorgestelde wijziging;
- de (on)mogelijkheden fraude of oneigenlijk gebruik tegen te gaan;
- de mate van verandering in de informatiepositie van de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane.

Groen: een groene vlag geeft aan dat de fraudebestendigheid ten opzichte van de huidige situatie positief wordt beïnvloed, bijvoorbeeld doordat drempels worden verhoogd of de informatiepositie van de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane wordt verstevigd.

Geel: een gele vlag geeft aan dat de fraudebestendigheid ten opzichte van de huidige situatie verslechtert, bijvoorbeeld omdat een regeling wordt geïntroduceerd

die niet met behulp van derdeninformatie controleerbaar is.

Rood: een rode vlag geeft aan dat de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane grote risico's ziet voor de fraudebestendigheid van het voorstel.

Indien het voorstel niet of nauwelijks gevolgen heeft voor de fraudebestendigheid, wordt dit weergegeven met "Niet van toepassing."

Complexiteitsgevolgen

Dit onderdeel beschrijft de mate waarin met het voorstel vanuit het perspectief van de uitvoering naar de complexiteitsgevolgen wordt gekeken, zoals:

- het schrappen van uitzonderingen, of voor de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane moeilijk uitvoerbare regelgeving;
- de bijdrage van een voorstel aan de rationalisatie van systemen;
- een afname van aantallen belastingplichtigen, toeslaggerechtigden of douaneklanten.

Groen: een groene vlag geeft aan dat het voorstel bijdraagt aan het verminderen van complexiteit.

Geel: een gele vlag geeft aan dat de complexiteit als gevolg van het voorstel toeneemt. Dit kan bijvoorbeeld het gevolg zijn van de introductie van een nieuwe uitzondering.

Rood: een rode vlag geeft aan dat er een grote toename van complexiteit wordt voorzien.

Indien het voorstel geen wezenlijke gevolgen heeft voor de complexiteit wordt dit weergegeven met "Niet van toepassing."

Risico procesverstoringen

Dit onderdeel beschrijft de mate van waarschijnlijkheid dat de implementatie van het voorstel al dan niet geruisloos verloopt. Daarbij komen de volgende vragen aan de orde:

- wat is de impact van de voorgestelde wijzigingen op de processen en systemen van de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane;
- wat is de impact van de noodzakelijke aanpassingen in de interactie met burgers en bedrijven;

- wat is de impact op de interactie met andere (overheids)organisaties;
- wat is de realiseerbaarheid van de noodzakelijke aanpassingen.

Klein wordt gebruikt voor min of meer routinematige aanpassingen waar de uitvoering veel ervaring mee heeft. Te denken valt aan tariefsaanpassingen en andere kleinere aanpassingen in bijvoorbeeld de aangifteprogrammatuur.

Gemiddeld wordt gebruikt waar minder gebruikelijke en complexere aanpassingen aan de orde zijn, waarbij een groter risico aanwezig is dat de implementatie niet foutloos zal verlopen. Dit kan het gevolg zijn van aanloopproblemen die zich kunnen voordoen in de automatisering en de processen, of van verwachte complicaties in de interactie met burgers of bedrijven waar niet op voorhand duidelijk is wat er van hen wordt verwacht. Ook de afhankelijkheid van een of meer andere organisaties en de daarmee samenhangende risico's van overdracht van informatie in ketens kan aanleiding zijn het procesrisico op gemiddeld in te schatten.

Groot wordt gebruikt waar complexe aanpassingen ertoe leiden dat de onder "gemiddeld" beschreven risico's manifest zullen zijn.

De risico's op procesverstoringen worden gaande het implementatieproces gemonitord. Waar nodig worden maatregelen genomen om risico's te beperken en om gerezen problemen zo snel mogelijk op te lossen.

Indien er geen kans op procesverstoringen is, wordt dit aangeduid met "geen".

Uitvoeringskosten

Dit onderdeel beschrijft welke incidentele en structurele kosten en besparingen met het voorstel samenhangen:

- personele kosten voor bijvoorbeeld handhaving en interactie;
- kosten van aanpassing, beheer en onderhoud van IV-systemen;
- andere eenmalige materiële en structurele kosten die nodig zijn om het voorstel te kunnen realiseren.

In het kader zijn de totale incidentele en structurele kosten en baten verdeeld over dienstverlening, handhaving/toezicht en automatisering.

De Belastingdienst, Dienst Toeslagen en Douane maken jaarlijks reserveringen voor te verwachten kosten die samenhangen met kleinere, jaarlijks terugkerende aanpassingen in wet- en regelgeving. Het gaat bijvoorbeeld om kosten voor het wijzigen van content op de website en kleine aanpassingen in de aangifteprogrammatuur. De met dergelijke aanpassingen samenhangende kosten worden ten laste van het gereserveerde budget gebracht. In de uitvoeringstoets wordt dan aangegeven dat het een jaaraanpassing betreft en worden de kosten verder niet gekwantificeerd.

Personele gevolgen

Dit onderdeel beschrijft de met het voorstel samenhangende personele gevolgen. De incidentele of structurele afname of toename in personele capaciteit wordt uitgedrukt in aantallen fte's.

Beslag portfolio

Hier wordt een inschatting gegeven welk beslag het voorstel legt op het IV-portfolio van de Belastingdienst, Dienst Toeslagen en Douane. Dit wordt aangegeven op vijf niveaus:

- geen;
- jaaraanpassing;
- beperkt;
- middelgroot;
- groot.

Jaaraanpassingen worden opgevangen binnen het daarvoor gereserveerde budget (zie uitvoeringskosten).

Het IV-portfolio wordt een aantal keer per jaar vastgesteld. De gevolgen voor de automatisering van vastgestelde uitvoeringstoetsen lopen daarin mee. Mocht blijken dat herprioritering van wetgevings-trajecten noodzakelijk is dan wordt dit zo snel mogelijk besproken met de opdrachtgevers van de Belastingdienst, Dienst Toeslagen en Douane. De opdrachtgevers informeren het parlement over mogelijke herprioritering.

Invoeringsmoment

Dit onderdeel geeft de datum aan waarop de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane het voorstel kan uitvoeren. In de praktijk is dit de datum waarop het wetsvoorstel in werking treedt. Indien de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane constateert dat deze datum niet haalbaar is, betekent dit feitelijk dat het voorstel per de voorgenomen inwerkingtredingsdatum onuitvoerbaar is.

Eindoordeel

Op grond van een weging van de in kaart gebrachte gevolgen voor de uitvoering bevat de uitvoeringstoets een eindoordeel. Hier zijn drie opties mogelijk:

1. Het voorstel is uitvoerbaar.
2. Het voorstel is uitvoerbaar indien/mits/tenzij/omdat/et cetera ...
3. Het voorstel is niet uitvoerbaar.

Indien er randvoorwaardelijke afhankelijkheden zijn, wordt optie twee gebruikt. Bijvoorbeeld kan daarmee worden aangeduid dat een bepaalde wijziging niet meer in de voorlopige aanslagregeling kan worden verwerkt, zodat deze feitelijk pas toepassing vindt via de aangifte inkomstenbelasting die burgers na afloop van het jaar bij de Belastingdienst indienen.

De uitvoeringstoets wordt opgesteld op basis van conceptwetgeving. Hierdoor kan potentieel lastig uitvoerbare of onuitvoerbare wetgeving zo mogelijk worden aangepast zodat het eindoordeel onuitvoerbaar niet snel zal voorkomen.